

VELKÝ BRATR - STÁLE JEN ANTIUTOPIE?

Daniel ECLER

Vzpomínáte si na román George Orwella 1984? V něm je společnost prakticky neustále monitorována a jedinci nebezpeční režimu jsou následně eliminováni. V té době tato představa působila poměrně děsivě, ale k realitě měla stále dost daleko. Od doby napsání tohoto románu však neuběhlo mnoho času a tyto praktiky se stávají skutečností. V minulém článku o aplikaci WeChat bylo již zmíněno, jak čínská vláda „využívá“ možnosti, které tato platforma svým uživatelům nabízí. Díky možnosti spárování aplikace s bankovním účtem má mimo jiné i dokonalý přehled o tom, co a kde nakupujeme, s kým se o čem bavíme a o mnoha dalších soukromých údajích. K čemu to vše ale je?

Odpověď je jednoduchá – vládoucí komunistická strana potřebuje sledovat aktivity svých občanů, aby v případě rodícího se ohrožení svého postavení mohla včas zasáhnout a jakékoliv akce namířené proti ní v předstihu zarazit. Zároveň potřebuje, aby obyvatelé Číny byli poslušní a krotcí jako beránci, protože pak je nízká šance, že by se z obav z možných postihů o nějaké puče místní pokoušeli. Za tímto účelem vznikl velmi propracovaný systém, který se skládá z milionů sledovacích zařízení a obrovské databáze, kde se shromažďují soukromé informace o každé osobě. Kromě samotného sledování komunikačních aplikací je Čína také vybavena obrovským počtem kamer – jedním z nejvyšších na celém světě. V současné době jich je něco okolo 170 milionů, do roku 2020 jich ale mají v plánu nainstalovat dalších 400 milionů.

Tyto kamery disponují velmi propracovaným softwarem, který je

schopný rozpoznat tvář, případně podle antropometrického měření chůze, kterou má každý z nás také typickou, určit, o koho jde. Vláda vytvořila jakýsi kreditový systém, kdy se za různé přečiny udělují trestné body. Tento „černý puntík“ můžete dostat například za jízdu či chůzi na červenou, kouření na autobusových zastávkách a dalších veřejných místech, včasné neplacení účtů a daní, venčení psa bez vodítka, časté kupování alkoholu, účasti na různých demonstracích a mnoho dalších věcí. Ti, kteří mají následně nízké skóre, jsou vyhodnoceni jako neposlušní občané a mohou očekávat nějaký z pestré škály trestů. A některé z nich jsou velmi nepříjemné. Jmenujme například odmítnutí žádosti o půjčku, nemožnost získat dobré zaměstnání, zákaz vstupu do různých podniků, klubů a restaurací a v neposlední řadě konec cestování, jelikož dojde k zablokování koupě jízdenek nebo letenek. Jako přímý důsledek toho může takový člověk přijít i o přátele, kteří ho z obavy o snížení vlastního kreditu raději odstříhnou.

Tento systém se má naplno rozjet právě od roku 2020, ale v mnoha městech či regionech již došlo k jeho testování. V důsledku toho tento systém v roce 2018 znemožnil zakoupení 17,5 milionu letenek a 5,5 milionu vlakových jízdenek. Kdo bude mít nízké skóre, může přijít o možnost používání veřejné dopravy až v délce jednoho roku. Celý systém ale není postavený jen na biči, v podobě cukru přichází například dostupnost kvalitnějších potravin, lepšího vzdělání či práce, rychlejšího internetového připojení nebo možnosti zahraničních zájezdů. Zlatým hřebem tohoto systému pak bude pravidelné zveřejňování listin s nejlepšími a nejhoršími občany v závislosti na získaném skóre. Mimo to bude existovat i „černá listina“, na kteréžto uvedení občané mohou rovnou zapomenout na zaměstnání v jakémkoliv státním podniku.

I přes nesporné nevýhody nabízí tento systém určité bonusy vyplývající z chování čínských občanů. Vyváží však tyto benefity celkový odpor k zavádění takového systému? To ukážou až následující roky, během nichž se tato mašinérie rozběhne naplno...

Pro E-Bezpečí
Daniel Ecler